

Justícia i Pau

JP
JUSTÍCIA I PAU

50 anys denunciant injustícies, treballant per la pau

L'any 1968 es crea Justícia i Pau a la diòcesi de Barcelona

El 29 de febrer de 1968 el bisbe de Barcelona va crear el secretariat de Justícia i Pau en la nostra arxidiòcesi.

Justícia i Pau és un fruit del Concili Vaticà II (1962-1965). En la Constitució pastoral *Gaudium et Spes* el Concili va expressar la intuïció profètica que l'Església ha de comprometre's i fer seus «els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes del nostre temps, sobretot dels pobres» (GS, n. 1) i, per això, va jutjar oportú que es creés «un organisme universal de l'Església que tingui com a funció estimular la comunitat catòlica per promoure el desenvolupament als països pobres i la justícia social internacional» (GS, n. 90).

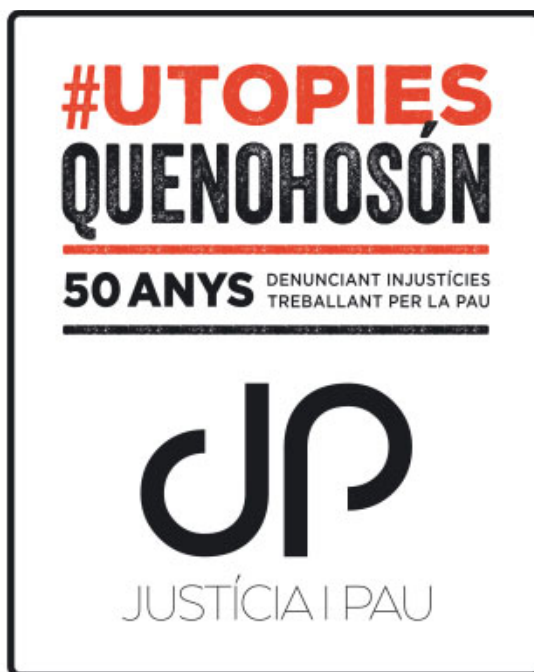
Pau VI, en compliment d'aquesta petició, creà el 1967 la Comissió Pontifícia Justícia i Pau, amb el mandat de «promoure el progrés dels països pobres i fomentar la justícia social entre les nacions subdesenvolupades i treballar per al seu propi desenvolupament». Des de llavors, aquest organisme ha desenvolupat una enorme tasca, presidida per grans homes d'Església, com han estat els cardenals Van Thuan, Etxegaray, Martino o actualment P. Turkson. En aquests moments, Justícia i Pau ha estat integrada pel papa Francesc, juntament amb altres Consells (Cor Unum, Salut i Migrants) en un nou Dicasteri per al Desenvolupament Humà Integral (2017), obrint així una nova i interessant etapa.

Tenint com a referència aquest organisme, els bisbes i conferències episcopals de molts països varen crear comissions Justícia i Pau adreçades als àmbits estatals o diocesans. A Barcelona, a petició d'un grup de laics (Ramon García Nieto, Josep Maria Vilaseca, Jacint Humet i Josep Maria Fornés), el bisbe de Barcelona, Mons. Marcelo González, erigí el 29 de febrer de 1968 el secretariat diocesà Justícia i Pau. Al setembre del mateix any, la Conferència Episcopal Espanyola creava la Comissió de Justícia i Pau d'Espanya. Posteriorment, s'anaren creant també comissions de Justícia i Pau en diferents diòcesis catalanes i a la resta de l'Estat.

S'han complert, doncs, 50 anys de treball intens i ininterromput de Justícia i Pau de Barcelona, amb el mandat de defensar i promoure «els drets de les persones i dels pobles des del punt de vista de l'Evangeli i la doctrina de l'Església, per tal que la justícia regeixi les relacions civils i s'obtingui la pau entre els éssers humans i els pobles».

En aquest temps, han estat múltiples les iniciatives de sensibilització i incidència social que l'entitat ha dut a terme, en àmbits molt diversos.

A principis dels anys 70 destaca la seva denúncia pública de les pràctiques policials de tortura (que va provocar el processament dels dirigents de Justícia i Pau pels tribunals de la dictadura), així com la cam-

panya contra la pena de mort o la iniciativa en defensa de l'amnistia pels presos polítics.

Ja en democràcia, a partir dels anys vuitanta, destaca la gran campanya en favor del 0,7% per al desenvolupament, la campanya per la condonació del deute extern dels països més pobres, l'impuls d'iniciatives com el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament o les federacions catalanes d'ONG, les campanyes en favor de la no-violència, la pau, el desarmament, l'objecció de consciència al servei militar obligatori, l'objecció fiscal a la despesa militar, la denúncia de la fabricació i exportació d'armes, l'organització de congressos d'educació per la pau i de

trobades internacionals d'entitats pacifistes a Barcelona o la participació en missions de pau i solidaritat en molts països en conflicte. O també l'intens treball de promoció dels drets de la infància, la denúncia de la realitat del Quart Món i l'exclusió social, l'impuls de la Plataforma pel Dret a un Habitatge Digne i el voluntariat a les presons catalanes per afavorir la reinserció social i defensar els drets dels reclusos.

Més recentment, han estat importants les accions en favor dels drets i la integració social de la immigració, la promoció de la banca ètica, la creació del Centre Delàs d'Estudis per la Pau, la participació en el Fòrum Social Mundial i l'impuls del Fòrum Social Català, l'educació en favor del consum responsable, la campanya contra les bales de goma d'ús policial o la campanya sobre l'impacte de l'extracció de minerals per a la fabricació de mòbils i aparells electrònics, entre moltes altres.

Aquesta tasca ha estat possible gràcies al compromís i la dedicació generosa de centenars de persones. Entre elles, el lideratge dels qui han estat presidents, Joan Gomis, Arcadi Oliveres, grans referents socials, i actualment d'Eudald Vendrell, així com l'actuació destacada de persones com Jordi Cots o Tica Font, entre molts altres.

En aquest procés no hem anat sols. Des del primer moment Justícia i Pau ha actuat de forma conjunta amb la xarxa de comissions de Justícia i Pau a Catalunya, a Espanya i a Europa, i de la mà d'altres entitats cristianes i laïques i promovent diverses plataformes i xarxes d'entitats.

Desitgem que aquest aniversari serveixi per fer memòria agraïda d'aquest treball eclesial, prendre un nou impuls i recollir nous suports que ens permetin seguir contribuint, moguts per l'Evangeli, en favor d'un món més respectuós de la dignitat de l'ésser humà.

Recull de signatures en favor del 0,7%, juny de 1982. Asseguts, d'esquerra a dreta, Joan Gomis, Arcadi Oliveres, Paquita Conejero i Joan M. Romani

50 anys de treball des

Anna Gudiol

Voluntària i exvicepresidenta

L'any 1982 la premsa parlava de la Campanya del 0,7%, iniciada per Justícia i Pau. Em va semblar una idea innovadora molt interessant i vaig anar a Justícia i Pau per conèixer qui eren i què feien, i m'hi vaig quedar. D'això fa 36 anys, i encara hi sóc. Hi he treballat en diversos camps: arxiu de documentació, organització d'altres arxius i de la biblioteca, creació de la comissió de Quart Món amb companys voluntaris, xarxa d'aquesta comissió amb altres entitats socials de Barcelona i col·laboració amb el Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de

Barcelona i amb el Síndic de Greuges, correccions i traduccions de textos generats per l'entitat, etc. Del 1986 al 1998 vaig ser vicepresidenta de Justícia i Pau.

Durant tots aquests anys, Justícia i Pau m'ha donat molt més del que jo hi hagi pogut aportar: coneixement més profund dels molts temes englobats sota el nom de drets humans i la gran riquesa d'idees i d'actuacions que es porten a terme des de l'entitat: armament i guerres, presons, pobresa, habitatge, medi ambient, etc. Per a mi han estat molt importants les persones que hi he conegut i la seva feina constant i generosa. Treballar amb elles m'ha ajudat a viure.

Justícia i Pau és aquesta consciència que ens fa estar alerta sobre problemes humans que hem estat incapaços de resoldre al llarg dels segles i crec que la seva veu, per petita que sembli, no ha de callar.

Xavier Badia

Voluntari i coordinador del voluntariat a les presons

A la dècada dels anys 80, un grup de persones d'igualada vàrem crear una comissió de Justícia i Pau a aquesta ciutat. La comissió va fer presents els valors de l'entitat a la capital de l'Anoia durant uns 15 anys. Posteriorment el grup es va desfer, però jo vaig mantenir el contacte amb l'entitat. A partir de l'any 2010 vaig endinsar-me en el món penitenciari, que era desconegut per a mi, i des d'aleshores sóc voluntari ras, i alhora coordino i miro de donar suport als voluntaris penitenciaris de la nostra entitat. També sóc membre de la comissió de drets humans.

Formar part de Justícia i Pau m'ha permès fer de voluntari en el món de les presons, coneixent de prop unes persones que es troben en una situació de gran fragilitat personal que, des de situacions molt diver-

ses, tenen dret a refer la seva vida com uns ciutadans més, iguals que tots els altres. També m'ha permès reflexionar sobre la pràctica de l'acompanyament personal des d'una perspectiva més general i situar la nostra activitat, i també la realitat de les persones privades de llibertat, en un marc de dignitat de totes les persones i de lluita pels drets.

El que m'agrada de Justícia i Pau és l'enfocament generalista del treball pels drets humans, la cultura de la pau i la lluita contra la desigualtat, tot i que tenim el risc de la dispersió. Davant la creixent especialització, la presència de Justícia i Pau pot ser útil, i amb plena consciència de les nostres limitacions, crec que pot ajudar a explicitar el missatge que l'Església ha de donar a les persones del nostre entorn.

Maria Dolors Oller

Vocal de la Junta de Govern

Quan l'any 2011 em van convidar a formar part de la Junta de Justícia i Pau de Barcelona em va fer il·lusió. Coneixia l'entitat de feia temps, en concret des del 1974, quan jo estudiava encara a la Universitat, i vaig participar en la campanya impulsada per l'entitat a favor de l'amnistia dels presos polítics i també en la campanya contra la pena de mort (1975), poc després de produir-se les últimes execucions del franquisme. Així mateix havia participat en diverses taules rodones i jornades d'estudi amb gent de Justícia i Pau i per a mi l'entitat representava un punt de referèn-

cia en la línia d'una Església compromesa amb la problemàtica social del nostre temps, seguint el Concili Vaticà II. M'hi trobo molt a gust i he pogut conèixer gent molt compromesa que esmerça gran part del seu temps treballant per una societat i un món més humà, més habitable. Aquests anys, m'he dedicat a temes relacionats amb la pau, la justícia i la convivència. Com va dir Pau VI, «la Pau és fruit de la Justícia» (cf. *Is 32,17*), entesa com el respecte de l'equilibri de totes les dimensions de la persona humana, com proposa la Doctrina Social de l'Església.

Justícia i Pau

JP
JUSTÍCIA I PAU

de 6 mirades diferents

Marc Grau

President de Justícia i Pau de Terrassa

Després de dotze anys de monitor de casals, rialles, aventures i créixer amb els més menuts, vaig decidir reorientar el temps dedicat als altres a un nou col·lectiu: els interns de centres penitenciaris. Recordo com si fos avui que el Departament de Justícia em va enviar un llistat d'entitats que oferien aquesta possibilitat. Noms indistints de desenes d'entitats, cada línia, cada nom, un servei a la nostra societat, amb els seus socis, els seus voluntaris, els seus beneficiaris, que en som tots. Una d'aquestes línies era Justícia i Pau. Al descobrir que tenien un equip a Terrassa, ciutat on he nascut i crescut, no vaig dub-

tar a visitar-los. Era el setembre de 2009 i l'equip em va rebre amb els braços oberts. Avui tinc el goig de ser membre, voluntari i president d'aquesta comissió de Terrassa, on una de les principals tasques és l'acompanyament als interns del Centre Hospitalari Penitenciari de la ciutat. Aquests són anys plens de vida, també de rialles, i alguna llàgrima. Són font de creixement inesgotable, els interns, els companys ajuden a ampliar la mirada, a graduar la vista, a conèixer-se i, en definitiva, a millorar-se. Justícia i Pau enamora i ho fa el seu caràcter obert, transversal, constant, rigorós, crític i, essencialment, humà.

Silvia Urbina

Responsable de Comunicació

Em vaig incorporar a Justícia i Pau el 2013, com a vocal de la Junta i membre de la comissió de comunicació. Dos anys després es va produir una vacant a l'equip tècnic i des d'aleshores sóc la responsable de comunicació i administració de l'entitat.

Estar vinculada a l'entitat, primer com a voluntària i després com a treballadora, m'ha permès ser molt més conscient de les situacions d'injustícia i de vulneració de drets que es donen contínuament en el nostre món. I el que és més important, ho he pogut aprendre de persones a les quals admiro moltíssim, tant pels seus coneixements com pel seu testimoni de vida. Formar part de Justícia i Pau també m'ha servit per al meu creixement personal.

Crec fermament que els cristians tenim una responsabilitat envers els altres i envers la societat i que tot el nostre dia a dia hauria d'estar impregnat de l'anunci de l'Evangeli per mitjà de les nostres accions i actituds. És per aquest motiu que penso que entitats com Justícia i Pau són molt importants per a la societat, però sobretot per a l'Església, per recordar-nos contínuament que hem de tenir un paper destacat en la defensa dels drets i la dignitat de les persones; en la denúncia d'un model de vida que ens fa anteposar les nostres necessitats a les dels col·lectius més vulnerables o a l'hora de construir societats basades en la cultura de pau i la no-violència.

Eudald Vendrell

President de Justícia i Pau de Barcelona

En arribar als 50 anys de vida de la nostra entitat, és bo i just, en primer lloc, mirar enrere per retre reconeixement i memòria de totes les persones que, durant aquests anys, han treballat, i també sofert, per tirar endavant les actuacions i projectes necessaris per portar a terme els nostres objectius fundacionals: la defensa i reivindicació dels drets humans i el clam per la pau, des de la perspectiva del reconeixement de la dignitat de tots els éssers humans, i a la llum de la Doctrina Social de l'Església i del missatge de Jesús de Natzaret. En aquest moment de la seva història, Justícia

i Pau vol ser, amb la col·laboració de les persones i entitats de bona voluntat i cercadores de la pau que ens envolten, «l'Hospital de Campanya» de la humanitat, recordant les suggestives paraules del papa Francesc, que tant ens estimulen.

Per això ens il·lusiona engrescar a tots aquells a qui arribi aquest missatge a apropar-vos a conèixer-nos i, encara millor, que vulgueu ser membres, col·laboradors o voluntaris de Justícia i Pau, per tal de contribuir a fer present el missatge evangèlic de salvació i a construir un món més just i fratern.

Els actuals reptes de Justícia i Pau

Amb motiu del 50 aniversari, Justícia i Pau s'ha proposat orientar les seves activitats en relació a quatre grans eixos estratègics que desenvoluparà en coordinació amb altres col·lectius cristians i no confessionals:

- 1. Contribuir a promoure un desenvolupament humà integral**, en l'esperit que proposa l'encíclica *Laudato si'* del papa Francesc i en continuïtat amb tota la doctrina social de l'Església. Volem educar i sensibilitzar en favor d'una ecologia integral i una economia global centrada en la dignitat de la persona i el bé comú. Donem suport a les iniciatives econòmiques de caràcter social i solidari: el cooperativisme, les finances ètiques, el consum responsable, etc.
- 2. Promoure i defensar els drets humans de les persones i els pobles en els àmbits on són més vulne-**

rats, com ara el dret al treball decent, el dret a l'habitatge, la llibertat religiosa, els drets dels migrants i de les persones que busquen refugi, els drets dels infants o la protecció dels defensors de drets humans perseguïts.

- 3. Treballar per la construcció de la pau.** Volem contribuir a la pau social, l'hospitalitat i la convivència, en una societat més plural a conseqüència del fet migratori i que viu fortes tensions polítiques. Entre d'altres accions, impulsem la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants i teixim xarxes amb diverses comunitats musulmanes catalanes. També treballem conjuntament amb les escoles i instituts de secundària de tot el país, oferint activitats educatives.
- 4. Contribuir a promoure un model de justícia restaurativa**, no centrat en l'empresonament com

fins ara, sinó en la prevenció, l'atenció a la víctima, la reinserció social de l'infractor, la reparació, el perdó i la reconciliació. El nostre equip de més de seixanta voluntaris de presons acompanya individualment persones empresonades durant la seva condemna i a la sortida en llibertat, col·labora en la seva formació, organitza activitats educatives i culturals i sensibilitza la ciutadania.

Aquests reptes els treballem de forma conjunta amb la resta de comissions de Justícia i Pau de Catalunya, presents a les diòcesis de Girona, Lleida, Tarragona, Terrassa, Sant Feliu, Solsona i Vic, així com amb la Comissió General de Justícia i Pau d'Espanya i les comissions de Justícia i Pau presents en més de trenta països d'Europa.

Justícia i Pau en col·laboració amb les comunitats cristianes

Des dels seus inicis, Justícia i Pau ha treballat conjuntament amb les comunitats cristianes de la diòcesi: escoles cristianes, entitats diocesanes, comunitats religioses i, molt especialment, les comunitats parroquials.

Voleu col·laborar amb Justícia i Pau com a comunitat? Teniu diverses opcions:

- Crear un grup de Justícia i Pau parroquial o arxiprestal que desenvolupi les campanyes de l'entitat i altres accions en el seu entorn i que, alhora, es coordini a nivell diocesà.
- Associar-se a Justícia i Pau, d'aquesta manera rebreu i podreu difondre les comunicacions i pu-

blicacions de l'entitat, acollir exposicions de l'entitat i canalitzar donatius.

- Una altra opció és demanar a Justícia i Pau assessorament o que imparteixi alguna formació o conferència sobre diferents temàtiques i de difusió de la Doctrina Social de l'Església. Podeu trobar a la nostra web el catàleg de temes que proposem, entre els quals trobareu un projecte que vol ajudar a promoure *ecoparròquies* compromeses i promotores d'una ecologia integral.

Per a més informació:
justiciaipau@justiciaipau.org

Església de Crist Rei de la Sagrera (Barcelona)

Vols col·laborar amb nosaltres?

Associa't

Ajuda'ns a seguir denunciant injustícies i treballant per la pau amb una quota anual.

Fes una aportació puntual

Ingrés o transferència als següents comptes corrents:

- Triodos Bank:
ES19-1491-0001-2010-0822-3826
- Fiare:
ES57-1550-0001-2800-0078-5725
- CaixaBank:
ES46-2100-3200-9125-0000-1851

Participa com a voluntari o voluntària

Implica't en l'activitat de Justícia i Pau de la manera que millor t'encaixi.

Per a més informació:

justiciaipau@justiciaipau.org | www.justiciaipau.org